

Invulling geven aan aannemelijkheid, ruimhartigheid en menselijke maat

De Oudercommissie heeft in het eerste kwartaal van 2024 aandacht gevraagd voor aannemelijkheid, ruimhartigheid en menselijke maat in de uitvoering van de hersteloperatie. Onder andere in een kennismakingsgesprek met de nieuwe VKC Financiën.

De Oudercommissie wenst dat het ongekende onrecht wordt hersteld en de gedupeerden van de toeslagenaffaire binnen afzienbare tijd een nieuwe start kunnen maken.

Daarnaast wenst de Oudercommissie de (nieuwe) regering en het parlement toe dat zij oog zal hebben voor alle burgers. Dat de overheid de individuele mens kan zien. En dat dit zich vertaalt in dienstverlening waarbinnen de menselijke maat centraal staat.

Die twee wensen hangen nauw met elkaar samen. Als je oog hebt voor de individuele mens, zul je in staat zijn verder te kijken dan regels en definities van bewijslast. Dan vraag je je af waarom het – in die context – logisch is geweest dat iemand bepaalde kosten of schulden heeft gemaakt. Dan vraag je je niet af waar de bonnetjes zijn, maar waar dit een oplossing voor is geweest, gelet op het bredere verhaal van de gedupeerde. Dan verschuift de basishouding van fundamenteel wantrouwen, naar die van vertrouwen. Een basishouding en relatie tussen overheid en burgers, waarbinnen ruimhartigheid en aannemelijkheid invulling kunnen krijgen. Dat zal tevens leiden, zo meent de Oudercommissie, tot de zo gewenste versnelling in de afhandeling.

De Oudercommissie heeft aan de VKC Financiën tevens de volgende aandachtspunten meegegeven:

- Schade, materieel – maar zeker immaterieel – overzie je niet in één dag. Dat je gedupeerde bent, vraagt emotionele verwerkingstijd. Dat komt langzaam op gang. Het is van groot belang dat gedupeerden zelf regie houden over dat proces.
- De Oudercommissie pleit ervoor jongeren echt als gedupeerden te zien. Dat zou tot uitdrukking kunnen komen in een aparte schaderegeling voor jongeren, speciale mogelijkheden (zoals een scholingsfonds) en het kwijtschelden van DUO schulden zodat zij hun leven op de rit kunnen krijgen. Hier geldt immers ook dat het aannemelijk is dat veel van de uitdagingen waar deze jongeren mee te maken hebben, hun oorsprong hebben in wat hen (en hun ouders) is overkomen als gevolg van de toeslagenaffaire. Dan past ruimhartigheid. Daarnaast past ook pro-activiteit vanuit de (meest nabije) overheid. Ga er niet vanuit dat deze jongeren de weg weten te vinden naar ondersteuning door hun gemeente, maar benader ze proactief. Wat daaraan behulpzaam kan zijn is het inrichten van een landelijk loketfunctie die jongeren direct koppelt aan de juiste gemeente.
- De Oudercommissie heeft daarnaast haar standpunt m.b.t. informele schulden herhaald: ga uit van aannemelijkheid en handel in dat licht ruimhartig.

Brede ondersteuning

De Oudercommissie heeft in overleggen met de VNG en DG Herstel benadrukt dat ondersteuning op de verschillende leefgebieden heel belangrijk is om een nieuwe start te kunnen maken. Deze ondersteuning moet niet worden afgebouwd of ingeperkt, zeker niet nu veel ouders nog wachten op financieel herstel.

Duizenden mensen zijn – in afwachting van hun integrale beoordeling – nog aan het watertrappelen. De Oudercommissie pleit voor uniformiteit in de uitvoering en duidelijke kaders. Gemeenten die achterblijven, moeten worden aangesproken en geholpen met kennis en best practices.

Schaderoutes

Er zijn nu drie routes voor de afhandeling van aanvullende schade. Daarnaast wordt een digitale, online route ontwikkeld. Hierover is meermaals gesproken met de Oudercommissie. De Oudercommissie waardeert deze betrokkenheid, maar heeft desondanks twijfels over nut en noodzaak van deze route.

De Oudercommissie blijft benadrukken dat het belangrijk is om ouders te informeren over de verschillende routes en ziet ook een rol voor pzb'ers om ouders op weg te helpen naar een bij hen passende route.

Inzet ervaringsdeskundigen

De Oudercommissie blijft het belang van de inzet van ervaringsdeskundigheid benadrukken. In de SGO brief aan de informateurs, is onderstreept dat het belangrijk is beleid te maken in contact met de mensen voor wie het geldt. In dat kader moedigt de Oudercommissie aan dat er een pool van ervaringsdeskundigen wordt gevormd, die beschikbaar is voor ondersteuning aan bijv. gemeenten.

Voorzitter oudercommissie
Tof Thissen